

פ ר ט י נ ל מט. י 3/4

הישלבות הוועדה לעניני פנים
שהתקיימה ביום ב' ד' באדר ב' תשי"א (12.3.51)
בשעה 11.00

=====

נדבחהו חברי הוועדה:

- ז. ורהפטיג - היו"ר
- ר. שרי
- י. בן-צבי
- נ. ילין-סוד
- י. טפיר
- ס. סרלין
- י. ישעיהו
- א. פרי

מ ר ז מ ב י מ:

מר זי - מנהל משרד העליה
ד"ר ידין - ממשרד המשפטים

ס ד ר ה י מ:

- 1. חוק הגירה
- 2. הצעות לסדר-היום
- 3. שונות

היו"ר ז. ורהפטיג:

הסעיף הראשון בסדר-היום שלבז, היה
בענין דיטוב-טרופוס, בקשר לזאת
קבלתי סכתב מאת היועץ המשפטי של ממשלת ישראל, וזהו תכנון:

(ג' באדר ב' תשי"א
11.3.51)

ה ג ד ו: ענין דיטוב.

קראתי בעתנות לוועדה הפנים עומדת
בישיבתה הקרובה לדון על הצעדים אשר יש לנקוט בהם נגד אנשי המסורה
אשר היו מעורבים בענין גרשון דיטוב וחבריו בחיפה.

ארכה לעצמי להביא לתסומת לב כבודו
שאחרי לראימי את כל החומר בנידון, לרבות גם דין-וחשבון החקירה של
סגן המפקח הכללי של המסורה, הגעתי לידי מסקנה שהחומר מגלה עילת
האשמה פלילית נגד כמה מאנשי המסורה אשר החלטתי להעמיד לדין בהתאם.
מכיון שהענין, על כן, תלוי ועומד בפני בתי-המשפט הרגילים של המסורה,
חוששני שיש בפרטוסי העתה צורך על דיוני ועדת הפנים ומסקנותיה מסוג
בזיון בית-המשפט, אם הועדה תחליט על אף כל זאת לדון בדבר הזה,
יטיב כבודו לעשות את הסידורים הדרושים לכך שלא יפוגם דבר וחצי דבר
על דיוני הוועדה בנידון זה ברבים, עד אשר בית-המשפט לא יפסוק את
הדין סופית.

היו"ר ז. ורהפטיג:

כל עצם פעולתנו היתה שלא להשתיק את
הענין, אלא להביאו בפני משפט. אם הדבר
נמצא בדרך לבית-הדין - אני סבור שאנו יכולים להפסיק את הדיון בטעלה
זו, ולקבל לתסומת לב את סכתבו של היועץ המשפטי, עד אשר נדע מה

היו"ר ז. ורהפטיג:

פסק בית-המשפט בענין זה.

ז. בן-צבי:

אני חושב שיש פה עצה טובה. כל מה שאנו מדברים כאן - אם טוב ואם רע - באם אנו מחליטים למסור את הדבר לפרטום - אנו עושים זאת. אבל אין תועלת גבה אם כל אחד מחברי הועדה עושה פרטום לעצמו. רצוי שחברי הועדה יראו שאין הם צריכים לספר מחוץ לוועדה, מה שנשמע בוועדה.

ז. ספיר:

קודם כל אנו צריכים לדון בדיון-וחשבון של סגן המפקח הכללי בענין ריטוב-טריפוס. אני חושב שאותנו צריך לענין מה עשה סגן המפקח הכללי בענין זה, את מי הוא טאשים, וכיצד ניהל את החקירה.

בקשר להערותו של חבר הכנסת בן-צבי בענין הפרטום - אני מסכים לכך.

אף פעם לא חשבנו לענינים שיש בהם משהו סודי צריכים לקבל פרטום, אבל יש למשל דברים שאני רוצה להעמיד לסדר-היום של דיוני הועדה, ואני מעמיד אותם, אבל אני רוצה שהדברים יפורסמו. אבל אם הכוונה היא לענינים שהפרטום אינו לטובתם - הם לא יפורסמו. בדיוני ועדת חוץ ובטחון/ברור, ועל-פי רוב הענינים הם כאלה שאין מפרסמים אותם, ולמעשה לא מפרסמים שום דבר אלא אם מתירים. לפרטום בוועדת הפנים צריך להיות להיפך. במקרה, ויש ענינים שהפרטום אינו טוב להם - יש לחודיע על כך בוועדה. במפורש.

ז. בן-צבי:

בישיבות האחרונות הזכרנו פדי פעם את מפקח המטרה, והוא נכלל הזדמנות תמצית אסר שהתכוון למסור לנו פרטים בענין ריטוב-טריפוס. אינני מציע להסיר את הסעיף הזה לגמרי מסדר-היום, אבל אני מציע לדחות אותו עד לאחר המטפט, בינתים יעיינו החברים בפרטיכל שנמטר לנו על-ידי המטרה.

ז. ילין-סור:

אני מציע שלא נוריד את הענין מסדר-היום גם לא למקום יותר מאוחר, מטום שהיועץ המטפטי כותב שהוא חושב להעמיד לדיון שוטרים על סמך החומר שהובש לו על-ידי סגן מפקח המטרה, חברי הועדה וגם היושב-ראש יודעים בודאי שלפני זמן מה הופיע כאן ריטוב באופן פרטי, והוא טוען שהחקירה של סגן המפקח הכללי לא היתה הוגנת, ולדעתו צריך היה להסיק מסקנות לגבי אנשים אחרים מאשר לגבי אלה שסגן המפקח הכללי הסיק מסקנות. הוא טוען שסגן המפקח הכללי העניש את אותם השוטרים שאטרו את האמת בזמן המטפט, אבל לא את אלה האסטים בהכאות. על כן, מכיון שהמטפט יתנהל על סמך החומר הזה, אנו צריכים לעבור על החומר, ואולי נוכח שאפשר להביא לדיון אנשים אחרים. בכל אופן רצוי להעמיד את הענין לברור בוועדת הפנים ויש לאסור שהדבר יבוא לפרטום.

ד. סרי:

אני מתנגד לכך שועדת הפנים תיהפך לבית-דין. ענין טריפוס הניעו לשלחבנו בקטר עם הנעיה של התנהגות המטרה כלפי אזרחים. אנו הגענו בענין זה לסיכום, לאחר שקבלנו הודעה מאת המפקח הכללי של המטרה שתעשה וד חקירה לליסגן מפקח המטרה - הודענו לו שאין אנו מסתפקים בכך, אלא שאנו רוצים גם לראות את הדיון-וחשבון של החקירה. ואמנם החומר של המטרה הוא בידנו. היועץ המטפטי, על יסוד החומר שהצגנו אליו בא למסקנה שיש להעמיד את האנשים לדיון. אני חושב שיותר מזה ועדת הפנים לא יכולה במקרה הטוב ביותר לרצות וגם להסיג. זו היתה המטרה, ועל כן אני מציע שאנו נרבע זה נסתפק בכך שכל חברי הועדה יקבלו לידם את הדיון-וחשבון של סגן מפקח המטרה, וכן לקבל למסומת לב את הודעתו של היועץ המטפטי, כי על יסוד בחקירה פועלים האחרים למטפט. ייתכן

ר. קרי:

שאנו נחזור לענין לאחר שנדע את פסקי-הדין.

י. ספיר:

אני מציע שחברי הועדה יעזיבו בחוסר
הזהר כרגע לא נחליט בענין זה אלא
לאחר שהחברים יקראו את הדין-וחסיגון.

היו"ר ז. ורהפטיג:

הסיכום יהיה כך: אנו מסירים את הענין
מסדר-היום מתוך הנחה וכל חברי הועדה
יכולים להעמיד עוד פעם את הענין לסדר-היום באם תבוא דרישה לכך, ואם
ימצאו צורך להעלות את זה מחדש לסדר-היום.

ליועץ המשפטי נכתוב מכתב בנוסח זה:
"אני מאשר בזה את קבלת הסכת מיום... קבלנו אותו לחשומת לב".

ההצעה בתקבלה

י. ספיר:

אני רוצה לבקש ממת הועדה לדון בהופעה
חודגת מתוך המסגרת שלנו כרגע. וזה בענין
מה שקרה במגדל-גד, כאשר המפלגה שלנו ניסתה לקיים שם אספה. נמכל הצדדים
ניטו לבטל את קיום האספה, גם מצד העירייה וגם מצד אנשי הוועדה. נכסי נפקדים.
ובעיקר על-ידי אנשים מאורגנים, אשר לפי הידיעה הם אנשי מפא"י, אשר
הפריעו בכל, וללא כל פרובוקציה לקיום האספה. לא רק זאת, אלא שהם גם
נכנסו לתוך האולם, גרסו לטהומה ולטכות וכן לפציעת אנשים. הם הודיעו
באופן ברור: לא נושה לכם לקיים אספה. בכל אופן, זהו דבר בלתי חוקי
במדינה. אני חושב שאספות הן דבר חוקי במדינה, ואם הדבר יופרע בכח,
אני אוכל לצער הרב לבוא לידי מסקנה שישנם מרכזים סטובים במדינה
ששם עוד קיים שלטון דמוקרטי, וישנם מקומות ששם חוק אינו קיים, אלא חוק של
"וכל דאלים גבר" וכל אחד יכול לעשות את אשר עולה לו דחור.

אני מציע אם כן, שועדת הפנים לסנה ועדת
מנוצממת שתחקור בדבר הזה, כפי שהענין ציבורי, ואם תמצא שיש נעשו דברים
שהם מנוגדים לכל הגזרות ציבוריות - הועדה צריכה להסיק מסקנות ולהביא
את מסקנותיה לממשלה, כי אחרת אני חושש שאנו ניצור במדינה הלך רוח
שאינו מתאים לנו.

ר. קרי:

אני רוצה להתנגד לזה שועדת הפנים תכנס
לענין. אני לא שפעת את הענין. לא עלה
על דעת מישהו להביא לועדת הפנים סקרה כאשר הציונים הכלליים (אנשי אליטר)
בירושלים פוצצו אספה שנאם בה מר אוסטר (פרוגרסיבים). אינני אומר שזה
צריך להיות, אבל אני חושב שהמטרה צריכה לנקוט באמצעים החריפים ביותר,
אבל ואין להביא את הענין לכנסת. זה יותר מדי. הועדת חקירה מטעם הכנסת
- ודאי שאין להקים. במקרה זה טוב שכלנו נועל שלמקל שש שני קצוות לפחות.
עד לעכשיו לא קרה שבאספה של מפא"י בירושלים יעשו את הדבר, אבל מחר
יכו לים לבוא אליטר ואנשיו ולשבור אספה של מפא"י או מפ"ם. ללנו
נחליט שזה לא צריכה להיות. אלא ובמדה שקורים אינצידנטים כאלה, יש להבטיח
שליא יקרו, אבל לא ועדת כנסת צריכה לעשות זאת. אני חושב את הדבר למיותר
ואני מתנגד לזאת בכל תוקף.

י. ספיר:

מבחינה זו של הפרעה לאפשרות של קיום
החוק, הרי אותו מקום ישנה תלונה גם נגד
העירייה וגם נגד האפוסטרופוס לנכסי נפקדים. למשל: אם גורם ציבורי אחר
רצה לשכור שם אולם למועדון, ובא לידי הסכם עם מי שכבר את האולם -

י. טפיר:

האפוסטרופוס איסר את ההשכרה הזאת. אבל זוהי הטליה זדונית אם האפוסטרופוס או העיריה אינם מסכימים להעברת ההשכרה בשעה שאנו רצינו לעשות זאת. ויש שיטה להפריע למפלגות שאינן לרצון למפלגה זו או אחרת, וטובעים מאתה כל אפשרות של פעילות פוליטית.

אשר למטטרה, אני מצטער לקבוע כי גם המסקנות של ועדת הפנים נדמה לי היו שהועדה באה לידי מסקנה שהוראות המטה הכללי אינן מתמלאות בכל מקרה. אם כן, אינני יכול להיות בטוח שהמטטרה במגדל-גד תדאג כל כך לסדר.

מה שאני תובע הוא שועדת הפנים תטיק מסקנות. זוהי בעיה חוקית וגם ציבורית, ואני מציע שועדת הפנים תטפל בזאת. אין הכרח לקרוא לוועדה זו ועדת חקירה. אפשר לבחור בוועדה מצומצמת, ואם היא תדרכה שיש פה תוכן ציבורי מספיק בכדי לברר את השאלה - היא תביא את מסקנותיה.

א. כהן:

אני אציע קודם כל לוועדה לדון בענין זה. אני בעד דיון ואגיד את דעתי. אני חושב שהענין חשוב לגופו, לא רק מה שקרה במגדל-גד, אלא משום שאנו מתקרבים לתקופה של בחירות, וקיום אספות לניהול תעמולה פוליטית יהיו דבר שכיח ביותר. לי עצמי קרה מקרה דומה לפני חודש וחצי בהיותי בצפת. קיימתי שם אספה, והצלחתי לדבר כמעט עד הסוף. אולם לבסוף, כסנגעתי בנקודה עדינה של בעיית קוריאה, טפס בשלש הרגעים האחרונים הפריעו לי, והייתי נאלץ להפסיק את האספה. היו שם שניים שלטה קומוניסטים, אספחו לי שגם חבר אחד מטפס, שהוא מנהל לשכת העבודה בראש-פנה, הפריעו לסיום האספה. חלק מהאנשים שהיו נוכחים באולם, הצעירים ביניהם, היו סוכנים אפילו למכות. שני שוטרים, שהיו באולם מום בתלבנות אזרחית, פנו לקהל בצורה מאוד מהוגנת והודיעו: "אנו אנשי מטטרה, ואנו נוציא אתכם את תפריעו". אינני רוצה להכנס לכל הפרטים של אותו מקרה אבל היה בסיון רציני להפריע לקיום אספה, ואני סבור שיש להפסיק דבר זה, ביחוד שאנו עומדים בפני תקופת בחירות.

אינני מסכים לדעתו של מר טפיר, שאנו צריכים כאן לברר את אי-הסכמתו של האפוסטרופוס להשכיר אולם למועדון. זה אינו נוגע לנו אלא לוועדת הכספים, היות ואותו פקיד כלוף למטרד האוצר. אולם מה שעלינו לעשות הוא להבטיח קיום אספות בשקט. יש לציין כי כל מה שאנו מתרחקים מהמרכז, אנשי המפלגות הם יותר אנשי מעשה, בה בשעה שמרכזים הגדולים עוד אפילו לקיים אספות בשקט, ועוד אפשר לסכנע.

אני בעד דיון בענין זה בוועדת הפנים.

י. בן-צבי:

אינני יודע בדיוק מה שקרה במגדל-גד. אולם אינני מסכים לדעתו של מר טפיר שאנו פטלנו את המטטרה, ושהיא לא תוכל לפעול במקרים כאלה, אלא שעלינו לטנות כאן ועדות. אולם נכון הדבר שאנו אומדים בפני בחירות, וגם ראש הממשלה הודיע שהבחירות תהיינה בקרוב ובאטמוספירה הגונה, וכלנו מסכימים לכך, שכן אם צריך להיות, ויש מקום לדאגה לאופי האספות, ושלא תהיינה הפרעות. אין לענין זה קשר עם מה שקרה במגדל-גד, אלא עלינו לדון בענין זה לקראת הבחירות הבאות.

מסוים כך אני אציע לפנות לוועדת הכנסת שתוציא גילוי דעת לציבור לעשות כל האמצעים למנוע הפרעות, או מעטים העלולים להביא לידי מעטי אלטות.

חזן ז. ורהפטיג:

בענין מגדל-גד נאסרו הרבה דברים לגופו של ענין, אבל מבחינה פורמלית יכול חבר ועדה להתנגד להעמיד את הענין לטור-היום, אולם צריך להעביר את זאת לוועדת הכנסת, וועדת הכנסת תחליט אם להעביר את זה לוועדת הפנים או לא.

א. טרי:

אני תוסן בהצעתו של מר ספיר, ואני
מושב שצריך גם להחזיב את ההצעה, ולדון

גם על הסדר לקראת הבחירות.

היו"ר ז. ורהפטיג:

נדמה לי שלאחר ששמענו את דעת כל החברים,
טובי לספל כרגע בענין מגדל-גד, אני חושב
שענין מגדל-גד יכול לסטט לנו עילה לדון על היחסים של המפלגות, ובעיקר
בתקופת הבחירות הקרובות. אנו עומדים בפני בחירות לקונגרס הציוני,
ולפני בחירות לכנסת.

ר. טרי:

אני מסכים שועדת הפנים תדון על הטסטר
ועל היחסים לקראת הבחירות, ועל קיום

אספות ללא הפרעה ובאווירה שקטה.

היו"ר ז. ורהפטיג:

לפנינו שתי בעיות:
א. יש הסמכה להעמיד על סדר-היום את ענין
הנוהג ביחס לקיום אספות לקראת הבחירות.
ב. ענין מגדל-גד.

בענין מגדל-גד השאלה היא אם להעמיד את
סקרה מגדל-גד כבעיה מיוחדת, או כעילה לדיון שלנו על יחסים בין-מפלגתיים
בשעת הבחירות.

י. ספיר:

אינני מוכן להתעקש שבענין מגדל-גד יהיה
דיון נפרד, אבל אינני יצול להתעלם מן
העובדה שענין מגדל-גד הוא סקרה סמפטומטי, ואני מציע בכל זאת לברר
במיוחד את הסקרה של מגדל-גד.

א. כהן:

אני פונה למר ספיר ומציע שיתעסק במסמעות
החלטתנו. אנו רוצים לדון בבעיה זו שנתעוררה
עקב הסקרה של מגדל-גד, ואין זה טובע לדון על הענין לארכו ולרוחבו.

היו"ר ז. ורהפטיג:

אני מציע כי נדון על בעיית היחסים
הבין-מפלגתיים, ועל התנהגות הוגנת כלפי
אספות ופעולות מפלגתיות, במיוחד בקשר עם הבחירות המתקרבות לקונגרס
ולכנסת, תוך כדי כך נדון גם על תלונות מיוחדות, כגון על תלונתו
של מר ספיר בענין מגדל-גד, ועל תלונתו של מר א. כהן בענין צפת.

ר. טרי:

אינני חושב שאנו יכולים לברר את הסקרים
שהובאו בפנינו, כי גם מר ספיר אמר
שאינן לו הוכחות. ישנם מוסדות שמתפקידם לעשות זאת.

ס. מרלין:

יש לי הצעה קצת שונה. אני אינני חושב
שאפשר לקבלע מה זו התנהגות הוגנת.
אני מציע שאנו נדון על הבטחת הסדר והבטחון לכל המפלגות הסתתפות
בטלחמת הבחירות, מה שצריך להבטיח - זהו הסדר והבטחון למניעת
הפרעות לכל אלה בבחירות.

י. ספיר:

אני רוצה שהועדה תדון גם בתלונות שהוגשו.

היו"ר ז. ורהפטיג:

הסיכום הוא שאנו נדון על בעיית
היחסים הבין-מפלגתיים ועל הבטחת
הסדר והבטחון לכל המפלגות המסתמפות
במלחמת הבחירות.

א. כהן:

לסדר: אני רוצה לסאול מה בדבר הצעת
החוק של חבר הכנסת ורהפטיג ושלי שהגטנו

לכנסת לשם דיון?

היו"ר ז. ורהפטיג:

זה עוד יבוא.

י. ספיר:

הטותר לדעת מהי החלטת ועדת הפנים בקשר
לדיון על המיעוט הערבי?

היו"ר ז. ורהפטיג:

בררנו את השאלה, ונזכחנו לדעת, שכדי
לקיים דיון סקיף בשאלה זו, עלינו להביא
בחשבון את הזמנת באי-כח המסדרים הבאים:

1. הסדר לבעיות הערבים במסדר ראש הממשלה (טר פלסון).
2. נציג המחלקה הטוטלית במסדר הדתות; נציג המחלקה הנוצרית במסדר הדתות.
3. מסדר החקלאות - את בא-כח המחלקה המטפלת בכעית האדמות המועברות, ובבעית שיוקק התוצרת הערבית.
4. מסדר הפנים - את המטונה על הבעיה המוניציפאלית של הנוסבים הערבים.
5. מסדר החינוך - את המטונה על החינוך הערבי.
6. את האפוטרופוס על נכטי בפקדים.
7. מסדר הבטחון - את המטונה על המטולה הצבאי.
8. מסדר העבודה - האדם המטונה על בעית התעסוקה בטח הערבי.

אנו קבלנו את רשימת האנשים המטונים,
אבל לא נזמין את המטונים עצמם, אלא נפנה אל הסדרים, והסדרים יסלחו
את המטונים. אחת היסיבות הקרובות נקדים לבעייה זו.

א. פרי:

אני חושב שהועדה שלנו צריכה לעבוד
תוך תיאום עם הועדה העוסקת בענייני
הערבים - זוהי ועדת המטונה לענייני ערבים, של ועדת הכלכלה.

היו"ר ז. ורהפטיג:

כאשר נתחיל לעטוק בבעייה זו נצטרך
לבוא אתם בדברים.
ביסיבה הבאה נקבע את מועד היסיבה

לענייני הערבים.

חוק ההגירה
=====

היו"ר ז. ורהפטיג:

בענין סעיף 13 של חוק ההגירה, החלטנו,
לפי בקשתו של סר החוק, לדחות את הדיון,

עד אשר הממשלה תציעה שינוי.

ועדת המטונה סיימה את דיוניה בחוק
ההגירה, והנוסח הטופי, כפי שהוצע על-ידי הועדה מונח לפניכם. כן
רכזנו את ההסתמיות, והן מונחות בפניכם.

א. כהן:

ברשימת ההסתייגויות אני רואה דבר שאין לו תקדים, שטר מגיש הסתייגות.

ס. סרלין:

אני מבקש רשות הסתייגות נוספת, וזאת אחרי שיקולים. לפי דעתי יצרוך זלחה

למת לטר העליה את הרשות לתת אשרת מעבר עד 15 יום.

הסתייגות לט. סרלין בסעיף 3 (א)(1)

אשרת ורסיון-ישיבה למעבר - עד 15 יום.

א. פרי:

לסעיף 7. ביחס לרסיון ישיבה לא נקבעו סייגים. האם גם רסיון ישיבה אפשר לבטל ייגיל?

לפני בואו?

י. צ. סי:

רסיון הישיבה ניתן רק לאחר שהוצא בא ויושב בארץ.

מנהל מסדר העליה

ישנם

י. ספיר:

אם אינני טועה/4 סוגי רסיונות לישיבה. אולי מהם ראוי הסר לבטל? האם

גם ישיבת קבע?

י. יסעיהו:

ביחס לסמו של החוק, אני מתנגד למלה "הגירה". אני מציע את הסמך בא:

"חוק הכניסה והיציאה לישראל"

א. ידון:

ביחס להצעה האחרונה בעניין הסמך ברצוני להעיר כי גם אנו עמדנו על כך שהסמך איננו מדויק, כי החוק מדבר בעיקר על כניסה. עדיין והמלווים ינסו על הסדורה. סר שלי, המסגנן והפילולוג שלנו הציע כמעט אותו הסמך שהוצע על-ידי סר יסעיהו. הוא רצה לקרוא לחוק בסמך: "חוק הכניסה לארץ". הקוסי נובע מכך שאין אצלנו ביטוי מיוחד המבדיל בין "אמיגרייסן" ו"אימיגרייסן".

מסדר המספטים

כן רציתי להעיר לסגנון הצעת החוק הטוגסת לפניכם אדיין איננו סופי, יש כמה תיקונים של סר שלי, ואני עוד אביא אותם בפני הועדה.

בקשר עם פנייתו של סר החוק, אני חושב שהעניין אינו צריך לסמך לנושא לדיון כל כך עקרוני. אם המסלה רוצה מצדה להציע את תיקון בסלב זה בפני הועדה, אני חושב שלא צריך להעמיד את השאלה באופן פרינציפיוני, כדי לא לסבך את העניינים.

היו"ר ז. ורהפטיג:

ביחס להערתו של א. כהן על הסתייגות סל סר, ברצוני להעיר כי היו כבר תקדימים בעניין זה שטר מכניס הסתייגות. סר המספטים כבר הכניס הסתייגויות רבות. הפרוצדורה היא כזו. המסלה מגישה נוסח לועדה. בסעת הדיון בוועדה, מחליטים חברי הועדה על שינויים, שהשר מתנגד להם, ורוצה להטאיר את נוסח המסלה. אם הרוב הוא בעד הצעת הועדה, אין לטר דרך אחרת אלא לרסום לו הסתייגות. ההסתייגות איננו בסמו האישי, אלא בסמך המסלה. אבל מכיון שהוא מסונה על ביצוע חוק - באה ההסתייגות בסמו. כך גם בחוק זה באה ההסתייגות בשם סר העליה, מכיון שהוא המסונה על ביצוע חוק זה.

היו"ר ז. וורהפטיג:

אני מציע שלא נדון עכשיו בעניין הנ"ס.

א. כהן:

אני מציע לסנות את הניסוח של סעיף 1.

בטקסט להתחיל בטלים "פרט לאזרח ישראלי..." אני מציע לנסח כך:

סעיף 1.

"אדם שאינו אזרח ישראלי ואינו עולה לפי חוק השבות, תשי"א-1950, הכניסה לישראל תהיה על-פי אשרה, והשכיבה בה - על-פי רשיון-ישיבה לפי חוק זה."

הצעת א. כהן בתקבלה

סעיף 2

היו"ר ז. וורהפטיג:

לסעיף 2 יובן שתי הסתייגויות. 1. הסתייגות של חבר הכנסת פרי להוסיף את הטלים "או אם המבקש הוא פליט מלחמת השחרור"

2. הסתייגות לשר העליה: "למחוק את מלים "אם השתקעותו של המבקש..." (עד הסוף).

אני רוצה להפנות את תשומת לב חברי הועדה להבדל שבין הנוסח הקודם שהוצע על-ידי הממשלה, לזה הנוסח הנוכחי. אם קודם נאמר שמי שבא לישראל, בהיותו בידאל וסגל, אשר לתת לו אשרה ורשיון לישיבת קבע, וכאן נאמר שהשר לתת רשיון זה, גם אם האדם לא נכנס לארץ.

אני חושב צריך להעמיד את הנקודה אחרי המלים לישיבת קבע, כלומר סעיף 2 יהיה מנוסח כך: "שר העליה רשאי לתת אשרה ורשיון לישיבת קבע, ואת כל האפשרויות אפשר להשאיר לטיסקרציה של השר מבלי להכנס לפירוט. כל היתר לפי דעתי מיותר."

א. כהן:

סעיף 2 אומר דבר לא ברור. ראשית, בסעיף הראשון לא נקבע שום דבר לגבי מתן ויזון. לא נקבע מי צריך לקבל, ואיך מקבלים את הויזה. אם הכוונה היא שיש שתי מיני אספות: אשרה לכניסה סתם, ואשרה לישיבת קבע?

י.נ. טי:

יש אשרות זמניות והן מפורטות בסעיף 3.

א. כהן:

אני מציע לנסח את סעיף 2 כך: "אם השתקעותו של המבקש בישראל בראית לשר כדבר שהוא לטובת המדינה, או שהוא רואה מטעמים אחרים הטעדיקים התחשבות מיוחדת למבקש, רשאי שר העליה לתת לו אשרה ורשיון קבע."

י. ספיר:

אם נמחק את המלים: "אם השתקעותו של המבקש וכו'", כפי שהציע מר טרי, אפשר בכלל למחוק את סעיף 2, ולצרף אותו לסעיף 3 (א).

א. פרי:

אני מציע כאן הצעה נוספת: אני מציע להוסיף את הפלים: "או במקרים שהמבקש זקוק למקלט מטעמים פוליטיים".

כאן כתוב "רסאי", אבל בחוק שהחוק יציין את המקרים האלה אשר מחייבים התחטבות מיוחדת.

י. בן-צבי:

אני מציע לעשות כאן שינוי דריקלי. סעיף 3 יבוא במקום סעיף 2, וסעיף 2 יכנס לסעיף 3 (א), ויכתב: "שר העליה רסאי לתת אשרה ורסיון לישיבת קבע".

ס. סרליון:

אני מציע למחוק את סעיף 2 כליל, ובסעיף 4 להוסיף את הפלים: "ורסיון לישיבת ארעית, לרסיון לישיבת קבע".

אינני חושב שטוב ומוצדק וטועיל לתת כראש רסיונות לישיבת קבע. האדם צריך קודם כל לבוא ארצה. רק לאחר שהוא נמצא כאן ומחליט להשתקע בגלל כל מיני שיקולים, רסאי שר העליה לתת לו אפשרות זה, באם יחליט על כך.

ב. יליון-סור:

את סעיף 3 אני מציע לקבוע במקום סעיף 2. ואת סעיף 2 אני מציע לקבוע בתור סעיף 1. קטן (4) בסעיף 3 (א). במקום "אשרה" בלבד אני הייתי מציע לכתוב "אשרת כניסה".

י. ספור:

האם אי-אפשר לקחת את סעיף 4 מהחוק הקודם ולהעתיק אותו כמו שהוא?

לגבי ההסתמיינות של א. פרי, יוצא סמלכד פליט מלחמת הסחרור או אדם שזקוק למקלט מטעמים פוליטיים, לא ינתן רסיון לישיבת קבע.

י. ב. סי:

לשאלה שנסאלה כאן רציתי להעיר טיפס גם אשר וגם רסיון של קבע. את האשרה מקבל האדם בחוץ-לארץ, ואת רסיון לישיבת קבע הוא מקבל כאן. אין האשרה לבד תופסת. האשרה פועלת רק לאחר שהוא מקבל את החתימה. אשרה בלבד אינה נותנת לאיש זכות לשבת בארץ. האדם בא לארץ דרך הגבולות הקבועים, שם יושבים אנשים אשר סמתיבים את הדרכון, ואוטררים: "אשרה זו מקבלת מוסרת זכותה, והוא מצרף את חותמת המדינה לאשרה זו. אדם שנכנס לארץ זקוק איפוא לסני דבריים: 1. לאשרה שהוא מקבל בחוץ-לארץ; 2. לחותמת בסעת הכניסה לארץ.

י. ספיר:

אינני מבין למה הפרוצדורה הזאת.

ב. י. סי:

תקופת שהותו בארץ נקבעת עוד בחוץ-לארץ, אבל זכותו הטופית ניתנת על-ידי החותמת.

כאן.

בקשר להצעתו של סר סרליון שלא תינתן לאף אדם הרשות המוחלטת להסיר בארץ, אלא שקודם יבוא באופן זמני ואחר-כך יקבע אם הוא יכול להיות מוסב הארץ או לא. העיקרון הזה נראה לצודק אם זה בתנאים של שעת חירום, ויש לעתים קרובות שאנו נוהגים לעשות כך. אולם כאן אנו מכינים חוק שהוא חוק ליטי שלום, ולא ייתכן להכניס הגבלה כזאת, כי האיש הרוצה להשתקע בארץ, מחטל שם את ביתו ועסקיו, ומעביר את אשתו וילדיו לארץ.

ס. סרליון:

אני סוותר על ההסתמיינות של סרליון למחוק את סעיף 2 כליל.

ה צ ע ה

לעו הצעת ר. שרי לבטח את טעיף 2 כדלקמן:

טעיף 2 . שר העליה רטאי לתת אשרה ורשיון לישיבת קבע.

בעד ההצעה - .5
נגד - .2

הצעת ר. שרי בתקבלה

החלטה: טעיף 3 יבוא במקום טעיף 2
טעיף 2 יבוא כטעיף קטן (4)
בטעיף 3 (א).

(כלומר הסלים: שר העליה רטאי לתת
אשרה ורשיון לישיבת קבע, יהיה
בטעיף 2 (א)(4).

יש לי הסתייגות: אני מציע את הניסוח הבא:

א. פרי:

"שר העליה יתחשב בסעת מתן אשרה ורשיון
לישיבת קבע במקום שהמבקש הוא פליט שיצא
מן הארץ לפני טלחמת הסחרור, או שהמבקש
זקוק למקלט מטעמים פוליטיים".

הסתייגות לא. פרי לטעיף 2(א)(4).

יש לי הסתייגות לטעיף 2 (א) (1): אני מציע:
אשרה ורשיון ישיבה למעבר - עד ל-14 יום.

ס. טרליון:

י.נ. טי:
בארצות אחרות נהוג שאשרת מעבר גילנת ל-14
יום. זהו הסכסיסום שנותנים במדינות ששטחן
הוא הרבה יותר גדול משטחה של מדינת ישראל. באופן רגיל במסגרת הסנדט
נתנו רק שלטה ימים. אני חושב ש-5 ימים מספיקים בהחלט לאדם שרוצה לעבור
את הארץ לארכה ולרחבה, והוא צריך לדעת שאין לו זכות יותר. הוא גם יכול,
במקרה שירצה בכך לבקש להחליף לו אשרת מעבר באשרת ביקור. אבל לכתחילה,
אני מבקש מאוד את החברים לא לחייב את המשרד לתת לתקופה יותר מנושכת.

ה צ ע ה

בעד ההצעה של 14 יום - 2
בעד ההצעה של 5 ימים - 1

הסתייגות לט. טרליון:
בטעיף 2 (א)(1) - עד 14 יום
בטעיף 2 (ב)(1) - עד 28 יום.

טעיף 4:

אני מציע לכתוב "להחליף" במקום "להפיר".

י. יטעיהו:

ההצעה בתקבלה.

סעיף 5 (אחרי התיקון זמני הוא סעיף 4)

א. כהן: יכולות להתעורר בעיות טיפסיות: מי רטאי לישיבת קבע ואין לו ויזם חזרה?

י.ב. שי: אדם בטע לחוץ-לארץ מבלי שקבל ויזה טאת הטדינה. נניח שהוא נתין אמריקאי או נתין צרפתי או נתין בלגי הוא בא ויצא את הארץ בעצמו, ואחר-כך הוא רוצה לחזור, אבל אין לו ויזם חזרה.

א. פרי: לסעיף זה יש לי הסתייגות, להחליף את הטלים "רשאי לתת" בטלה "יתן".

כן הייתי מבקש לתת את הדעת על סעיף 15. האם לא כדאי להעבירו הנה?

היו"ר ז. ורהפטיג: סעיף 15 זוהי הוראת מעבר זוהי ליקבידציה של הענינים.

סעיף 6 (עכשיו סעיף 5)

הערה לטטגבון: חט לנסח את הסעיף:

"הסר רטאי לקבוע תנאים באסרה ובדיון ישיבה..."

סעיף 7 (עכשיו סעיף 6)

היו"ר ז. ורהפטיג: בסעיף 7 הסתייגות לשר העליה, להוסיף:

"שר העליה רטאי לבטל אסרת עולה ותעודת עולה שניתנו לפי חוק השבות, קש"י-1950, אם נוכח השר שהושגו על-ידי טתן ידיעות כוזבות".

א. פרי: אני מציע תיקון. אני מציע לכתוב: "וכן רטאי שר העליה לבטל רשיון ישיבה... לפני בואו".

לא ייתכן שיבטלו רשיון ישיבה לאדם שחיסל את עסקיו בחוץ-לארץ, וכשהוא מגיע לגבול מבטלים לו את הרשיון. לכן צריך לכתוב שרטאי השר לבטל רשיון קבע לפני בואו.

י.ב. שי: רשיון הישיבה ניתן לאחר שהוא הגיע.

א. פרי: אם כן אני מציע למחוק את הטלים: ובין בשעת בואו.

ר. שרי: אני מציע להסאיר את הטלים האלה טסוח טיש מקדים שרק בטעת בואו של האדם מתגלה שהוא פושע או זייפן או כייס, או אדם שהטסטרה קבלה ידיעות טחוץ-לארץ, שהוא נידרש על-ידי הטסטרה בארץ אחרת.

י. ספיר:

אם אדם נכנס לארץ וקבל רסיון ישיבה, האם אין אפשרות לגרשו.

היו"ר ז. ורהפטיג:

יש מה שעיקר סיוחך בענין זה.

י. ספיר:

אני מציע שכונסן פייסקא לסעיף זה האומר: אם נוכח השר סעל-ידי מתן ידיעות כוזבות הסיג את הרסיון - השר יכול לבטל את הרסיון בלי כל חקירה.

אני מציע שביטול רסיון הישיבה יהיה מוגבל רק לטקרים של מתן ידיעות כוזבות.

א. כהן:

אנו צריכים להבדיל בין רשות לבטל רסיון ישיבה ובין גירוש, שזהו טעם חסור. אנו מתכוונים בסעיף זה בעיקר לרסיון ישיבה, לגבי אנשים שרוצים לבוא לארץ, ונתברר שלטובת המדינה אין להרשות זאת.

י.נ. סי:

כל החוק הזה מכוון לעצם לגויים.

י. ספיר:

אני מכוון לאסרה, אני מתכוון בעיקר לרסיון ישיבה.

ר. קרי:

שאלה: אם מתקבלת הידיעה שסוכן נאצי או מי שסתף פעולה עם הנאצים קבל ויזה. האם אוסרים אותו באניה? האם הוא מקבל רסיון ישיבה?

היו"ר ז. ורהפטיג:

1. יש הצעה לחוק את הסלים "ובין בטעם בואו" הייתי רוצה לדעת מדוע אפשר לבטל את האסרה לפני בואו, ומדוע לא לבטל את האסרה בנמל, אם נוכחים שהאדם הזה סטר ידיעות כוזבות? ויש לנו אינטרסים שלא להכניס אדם כזה לארץ.

2. מר ספיר מציע להגביל רק לגבי מתן ידיעות כוזבות. מה יהיה אם ימצאו גם נימוקים אחרים? אני מתנגד להצעתו של מר ספיר היות ואם נקבל את הצעתו נצטרך לערוך גאלון מפורט מדי.

ה צ ב ע ה

בעד מחיקת הכלים ובין בטעם בואו - 1
נגד - רוב.

הסתייגות לא, פרי לסעיף 6

י. בן-צבי:

אני תומך בהסתייגות של סה העליה בסעיף 6 (טקודם סעיף 7).

היו"ר ז. ורהפטיג:

אם כן, ההסתייגות תהיה לי. בן-צבי ולא לשר העליה. ועדת המסנה לא קבלה את הצעת שר העליה, מסום שועדת המסנה סבורה שענין זה לא שייך לחוק שלנו, כי אם לחוק הסבות. אין לוועדה כל התנגדות אם המססלה תכניס לחוק הסבות סעיף בענין הסגת רסיון לפי ידיעה כוזבת (בניח שהוא לא יהודי)

י. בן-צבי:

תוך כדי דיון בחוק הכללי נתגלו מסויס חסרון בחוק הסבות, וזה נוגע בענין מתן ידיעות כוזבות. אם כן נכון לצרף לתקן את חוק הסבות, אולם ענין זה של תיקון חוק הסבות הוא ענין מסוים, ואנו יודעים שלעתים קרובות

הנ"ל - זכיון ה' י"ג:
לא כל החוקים סדוכים, וייתכן שתוך כדי טיפול בחוק זה, יתקלו גם
בחוק השבות. טענה כן אני מציע להשאיר את הניסוח כפי שמציע שר העליה,
וגם להכניס תיקון לחוק השבות.

א. כהן:
אני תוסך בהצעה זו אבל מניסוק בוטף.
בחוק השבות לא נאמר מה יהיה אם אדם יצא לטעם לפי חוק השבות,
אבל אחר-כך נהגורר שמהו לא בטור, בחוק לא נאמר מה גורלו, ולא יזה
קטגוריה של עולים הוא נכנס. לכן, אני סבור, שהוא נכנס לקטגוריה של חוק
זה הסונח לפנינו, ולכן יש צורך בהשלמה.

הישיבה נבעלה בשעה 13,30
=====